

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 9 PRIORITETO „VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR
ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ POTENCIALO DIDINIMAS“ 09.2.1-ESFA-K-728
PRIEMONĖS „IKIMOKYKLINIO IR BENDROJO UGDYMO MOKYKLŲ
VEIKLOS TOBULINIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS
NR. 3**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.2.1-ESFA-K-728 priemonės „Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų veiklos tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 3 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. rugsėjo 24 d. Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimu (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2018)6019) (toliau – Veiksmų programa), 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.2.1-ESFA-K-728 priemonės „Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų veiklos tobulinimas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojais, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. V-380 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir Nacionalinio stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.4. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetu 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams) ir paskelbtas 2014–2020 Europos Sąjungos fondų investicijos Lietuvoje svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – ES svetainė);

2.5. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą;

2.6. Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymą;

2.7. Geros mokyklos koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“;

2.8. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“;

2.9. Kokybės kultūros plėtros veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. V-1196 „Dėl Kokybės kultūros plėtros veiksmų plano patvirtinimo“, 1 priedą (toliau – Kokybės kultūros plėtros veiksmų planas);

2.10. 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 9–17) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1407/2013);

2.11. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1326 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos priedas);

2.12. Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“.

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojamos kitos sąvokos:

4.1. **Inovatyvi ugdymo organizavimo ir (arba) ugdymo tobulinimo idėja** yra suprantama kaip naujausiomis švietimo srities tendencijomis ar duomenimis besiremianti, tarptautines švietimo naujoves diegianti arba kitų šalių patirtį naujam kontekstui, atsižvelgiant į veiklą tobulinančių mokyklų kontekstą (ar kontekstinius duomenis), taikanti idėja, kuria siekiama veiksmingų pokyčių organizuojant ir tobulinant ugdymą vardan geresnių ugdymo rezultatų;

4.2. **Konsultuojanti mokykla** yra suprantama kaip geresnių mokinių pasiekimų, negu veiklą tobulinanti mokykla (siekianti pagerinti rezultatus), pasiekusi mokykla, kuri dalinasi savo patirtimi su veiklą tobulinančia mokykla, siekdama pagerinti ir jos rezultatus;

4.3. **Konsultantas** suprantamas kaip kita organizacija, institucija, pavienis asmuo ar mokslininkas, turintis veiklos tobulinimo arba inovatyvaus ugdymo organizavimo ir / ar tobulinimo patirties.

4.4. **Mokiniai, turintys mokymosi sunkumų**, suprantami kaip mokiniai, turintys mokymosi sunkumų dėl nepalankios (kultūrinės / kalbinės, pedagoginės, socialinės-ekonominės) aplinkos ar dėl susidariusių aplinkybių yra apribojamos jų galimybės realizuoti savo gebėjimus mokantis pagal bendrojo ugdymo programas;

4.5. **Mokyklos bendruomenė** suprantama, kaip vienos mokyklos mokytojai, mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kiti asmenys, siejami mokymosi toje mokykloje santykių ir bendrų švietimo tikslų;

4.6. **Mokyklos, vykdančios bendrojo ugdymo programas**, yra suprantamos kaip bendrojo ugdymo mokyklos, profesinės mokyklos, jaunimo mokyklos, kuriose vykdomos bendrojo ugdymo programos;

4.7. **Veiklą tobulinanti (tobulėjanti) mokykla** yra suprantama kaip mokykla, kurios mokinių pasiekimų rezultatus projektu ketinama pagerinti. Mokykla gali rinktis pagerinti vienos klasės ir vienos ugdymo srities (dalyko) mokinių pasiekimų rezultatus. Baigtinis sąrašas pateiktas Aprašo 4 priede;

4.8. **Virtuali ugdymo(si) aplinka** suprantama kaip informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis pagrįsta sistema, naudojama kurti ir (arba) tvarkyti ugdymo(si) turinį, organizuoti ir administruoti ugdymo(si) procesus;

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija) ir Europos socialinio fondo agentūra (toliau – Įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiama finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama projektų konkurso vienu etapu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 1 743 267, 00 eurų (vieno milijono septynių šimtų keturiasdešimt trijų tūkstančių dviejų šimtų šešiasdešimt septynių eurų 0 centų) Europos socialinio fondo lėšų.

9. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo Ministerija turi teisę Aprašo 8 punkte nurodytas sumas padidinti, neviršydamą Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

10. Priemonės tikslas – pagerinti mokinių bendrojo ugdymo pasiekimus skatinant pokyčius švietimo įstaigų veikloje.

11. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

11.1. naujų bendrojo ugdymo proceso organizavimo modelių (taip pat gali būti ir įvairios mokymosi pagalbos teikimo mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų) diegimas mokykloje (-ose), atnaujinto bendrojo ugdymo turinio diegimas mokykloje (-ose);

11.2. virtualių ugdymo(si) aplinkų bendrojo ugdymo institucijose diegimas (įskaitant su virtualių ugdymo(si) aplinkų naudojimu susijusių kompetencijų stiprinimą, taip pat, jeigu reikalinga, papildomai gali būti numatytos virtualių ugdymo(si) aplinkų kūrimo, atnaujinimo ar pritaikymo veiklos);

11.3. bendrojo ugdymo kokybės gerinimas telkiant mokyklos bendruomenę (pvz., karjeros paslaugos; tėvų informavimas ir mokymas apie vaikų ugdymo poreikius; aktyvesnis tėvų ir mokinių įtraukimas į mokyklos savivaldą; mokyklos mikroklimato gerinimas; demokratinių mokyklos gyvenimo procesų tobulinimas; ugdymo ir mokymo programų įgyvendinimas bendradarbiaujant su švietimo ir kitomis įstaigomis ir pan.).

12. Pagal Aprašą numatoma skelbti kvietimą 2019 m. IV ketvirtį. Pagal kvietimą teikti paraiškas numatoma skirti iki 1 743 267, 00 eurų (vieno milijono septynių šimtų keturiasdešimt trijų tūkstančių dviejų šimtų šešiasdešimt septynių eurų 0 centų) Europos socialinio fondo lėšų.

13. Informacija apie planuojamus skelbti kvietimus/sudaryti projektų sąrašus taip pat pateikiama kvietimų teikti paraiškas skelbimo, projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių plane, kuris skelbiamas ES svetainėje.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

14. Pagal Aprašo 11 punkte remiamas veiklas galimi pareiškėjai yra savivaldybių administracijos, mokyklos, vykdančios bendrojo ugdymo programas. Projekte turi dalyvauti ne mažiau kaip dvi veiklą tobulinančios mokyklos. Galimi partneriai yra Lietuvoje registruoti ir veikiantys švietimo srityje viešieji juridiniai asmenys.

15. Jeigu pareiškėjas yra bendrojo ugdymo programą vykdanči mokykla, ji gali teikti tik vieną paraišką vienai iš Aprašo 11 punkte numatytų remiamų veiklų. Jeigu pareiškėjas yra savivaldybė, ji gali teikti kelias paraiškas pagal kiekvieną Aprašo 11 punkte nurodytą veiklą.

16. Veiklą tobulinanti mokykla gali dalyvauti tik viename projekte.

17. *De minimis* pagalba gali būti teikiama visuose sektoriuose, išskyrus Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 1 straipsnio 1 dalyje išvardytus sektorius ir veiklas.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

PIRMAS SKIRSNIS BENDRIEJI PROJEKTŲ REIKALAVIMAI IR PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

18. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

19. Projektai turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2018 m. rugsėjo 21 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-4 (34):

19.1. projektas turi būti pasirinkęs tik vieną iš Aprašo 11 punkte numatytų veiklų;

19.2. projektai, teikiami pagal Aprašo 11.1 papunktyje numatomą finansuoti veiklą, turi atitikti [Kokybės kultūros plėtros veiksmų plano](#) 1 priedo 1.1.3.1 papunktyje nurodytą veiklą „Naujų bendrojo ugdymo, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo organizavimo modelių, atnaujinto ugdymo turinio diegimas“;

19.3. projektai, teikiami pagal Aprašo 11.2 papunktyje numatomą finansuoti veiklą, turi atitikti [Kokybės kultūros plėtros veiksmų plano](#) 1 priedo 1.1.3.2 papunktyje nurodytą veiklą „Virtualių ugdymo(si) aplinkų ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo institucijose diegimas“;

19.4. projektai, teikiami pagal Aprašo 11.3 papunktyje numatomą finansuoti veiklą, turi atitikti [Kokybės kultūros plėtros veiksmų plano](#) 1 priedo 1.1.3.3 papunktyje nurodytą veiklą „Mokyklos bendruomenės telkimas ir bendrojo ugdymo kokybės gerinimas“.

20. Projektų atranka vykdoma vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, nurodytais Aprašo 2 priede. Už atitiktį šiems prioritetiniams projektų atrankos

kriterijams projektams skiriami balai (maksimalus galimas balų skaičius pagal kiekvieną kriterijų nurodytas Aprašo 2 priede). Pagal šį Aprašą privaloma surinkti minimali balų suma yra 50.

21. Jei projekto naudos ir kokybės vertinimo metu projektui suteikiama mažiau kaip 50 balų, paraiška atmetama.

22. Jeigu projektai surenka vienodą balų skaičių ir jiems finansuoti nepakanka kvietimui teikti paraiškas skirtos lėšų sumos, tuomet projektai išdėstomi Projektų taisyklių 151 punkte nustatyta tvarka.

23. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

24. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 24 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklos turi būti baigtos ne vėliau nei 2023 m. rugsėjo 1 d.

25. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka, ne ilgiau kaip 6 mėnesiams.

26. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje arba ne Lietuvos Respublikoje (tik ES valstybėse narėse), jei jas vykdančios sukurti produktai, rezultatai ir nauda (ar jų dalis, proporcinga Lietuvos Respublikos finansiniam įnašui) atitenka Lietuvos Respublikai.

27. Tinkama projekto tikslinė grupė yra švietimo įstaigų darbuotojai, mokyklų bendruomenių nariai.

28. Projektams, planuojamais pagal Aprašo 11 punkte numatomas finansuoti veiklas, turi būti siekiama toliau išvardytų Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

28.1. Produkto rodiklis „Pagal veiksmų programą ESF finansavimą ugdymo kokybei gerinti gavusios mokyklos“ (rodiklio kodas P.N. 728), minimali siektina reikšmė 2 mokyklos;

28.2. Produkto rodiklis „Švietimo įstaigų darbuotojai, kurie dalyvavo ESF veiklose, skirtose mokytis pagal neformaliojo švietimo programas“ (rodiklio kodas P.S.382) minimali siektina reikšmė 12 asmenų.

28¹. Rodiklio P.S.382 reikšmė didėja proporcingai dalyvaujančių projekte veiklą tobulinančių mokyklų skaičiui. Pavyzdžiui, jeigu projekte dalyvauja 3 veiklą tobulinančios mokyklos, tai projektu siekiama šių minimalių stebėsenos rodiklių reikšmių: produkto rodiklis „Pagal veiksmų programą ESF finansavimą ugdymo kokybei gerinti gavusios mokyklos“ (rodiklio kodas P.N. 728) – 3 mokyklos; produkto rodiklis „Švietimo įstaigų darbuotojai, kurie dalyvavo ESF veiklose, skirtose mokytis pagal neformaliojo švietimo programas“ (rodiklio kodas P.S.382) – 18 asmenų.

29. Aprašo 28.1 papunktyje nurodyto priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimui taikomas Nacionalinis stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas. Aprašo 28.2 papunktyje nurodyto priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimui taikomas Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas. Visų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai skelbiami ES svetainėje.

30. Projekto parengtumui taikomas šis reikalavimas: projektai, teikiami pagal Aprašo 11 punkte numatomas finansuojamas veiklas, privalo turėti ir pateikti dalyvaujančių projekte mokyklų naujausius, bet ne senesnius kaip 3 metų mokinių pasiekimų išorinio vertinimo duomenis tos klasės ir tos ugdymo srities (dalyko), kurių pasiekimus sieks pagerinti.

31. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui. Pagal Aprašo 11 punkte nustatytas

veiklas įgyvendinami projektai turi aktyviai prisidėti prie horizontaliųjų principų įgyvendinimo, t. y. turi būti numatytos priemonės skatinančios moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimą (pvz., įgyvendinant projektus pagal Aprašo 11.1 papunktyje numatytas veiklas į naujų bendrojo ugdymo proceso organizavimo modelių, atnaujinto bendrojo ugdymo turinio diegimą mokyklose integruoti tarpkultūrinio ugdymo, lyčių lygybės ir nediskriminavimo aspektus; įgyvendinant projektus pagal Aprašo 11.2 papunktyje nurodytą veiklą numatyti priemonės, kad kuriamos virtualios ugdymo(si) aplinkos atitiktų universalaus dizaino principus, t. y. būti prieinamos kuo platesniam vartotojų ratui; stiprinant kompetencijas, susijusias su virtualių ugdymo(si) aplinkų naudojimu, numatyti priemonės, kurios padėtų užtikrinti saugumą ir stabdytų patyčias elektroninėje erdvėje, skatintų mergaites labiau domėtis informacinėmis technologijomis ir pan.; įgyvendinant projektus pagal Aprašo 11.3 papunktyje numatytas veiklas, integruoti priemonės, kurios prisidėtų prie sisteminių pokyčių diegimo mokyklose, skatinant lyčių lygybę ir nediskriminavimą, mažinant patyčias bet koku pagrindu ir tokiu būdu užtikrinant mokyklų bendruomenių psichologinį saugumą).

32. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

33. Pagal Aprašą finansavimas *de minimis* pagalbos gavėjams yra *de minimis* pagalba. Aprašas nustato *de minimis* pagalbos teikimo sąlygas, kurios atitinka Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 nuostatas ir yra suderinamos su bendraja rinka.

ANTRAS SKIRSNIS REIKALAVIMAI DĖL *DE MINIMIS* PAGALBOS TEIKIMO

34. Finansavimas *de minimis* pagalbos gavėjams pagal Aprašo 35-37 punktuose nurodytus reikalavimus teikiamas projekto sutartyje ir Apraše nustatyta tvarka. Įgyvendinančioji institucija paraiškos vertinimo ar projekto įgyvendinimo metu nustato ar konkrečiame projekte ketinamoms finansuoti veikloms arba daliai veiklų turi būti taikomos nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos taisyklės.

35. Prašomos (galimos) skirti *de minimis* pagalbos sumos konkrečiam *de minimis* pagalbos gavėjui teisėtumas turi būti įrodomas vadovaujantis Aprašo 3 priede, projekto sutartyje ir Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“, bei pateiktais duomenimis Aprašo VI skyriuje nurodyta tvarka.

36. *De minimis* pagalba konkrečiam *de minimis* pagalbos gavėjui skiriama Aprašo VI skyriuje nurodyta tvarka Įgyvendinančiajai institucijai patikrinus:

36.1. ar nebus viršyta *de minimis* pagalbos suteikimo riba: bendra *de minimis* pagalbos suma, suteikta tam pačiam *de minimis* pagalbos gavėjui pagal Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013, negali viršyti 200 000,00 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų 00 ct) ribos per trejų finansinių metų laikotarpį, vienam kelių transporto sektoriuje veikiančiam *de minimis* pagalbos gavėjui – 100 000, 00 Eur (vieno šimto tūkstančių eurų 00 ct);

36.2. sąsajas pagal Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 „Vienos įmonės“ sąvoką, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 2 straipsnio 2 dalyje, *de minimis* pagalbos gavėjui užpildžius „Vienos įmonės“ deklaraciją pagal Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013, paskelbtą ES svetainės skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Finansavimo skyrimas“ ir „Paraiškų priedų formos“.

37. Duomenis ir informaciją, susijusią su *de minimis* pagalbos reikalavimų įgyvendinimu, pareiškėjas (projekto vykdytojas) teikia Įgyvendinančiajai institucijai Aprašo 58, 76 punktuose ir projekto sutartyje nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

38. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

39. Didžiausia projektui galima skirti finansavimo lėšų suma neįskaitant nuosavo įnašo pagal Aprašo 11.1, 11.2 ir 11.3 papunkčiuose remiamas veiklas yra ne didesnė kaip 100 000, 00 Eur (vienas šimtas tūkstančių eurų 00 ct), kai už vieną veiklą tobulinančią mokyklą projektui skiriama finansavimo lėšų suma ne didesnė kaip 23 100, 00 Eur (dvidešimt trys tūkstančiai vienas šimtas eurų 00 ct).

40. Kai projektas bendrai finansuojamas iš ESF ar ERPF lėšų ir jam skiriamo finansavimo lėšų suma neviršija 100 000 eurų (vieno šimto tūkstančių eurų), visos projekto išlaidos turi būti apmokamos supaprastintai, išskyrus atvejus, kai įgyvendinant projektą teikiama valstybės pagalba, išskyrus *de minimis* pagalbą. Šis reikalavimas netaikomas Taisyklių 429 punkte nurodytu atveju.

41. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 98 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas ir (arba) partneris turi prisidėti prie projekto įgyvendinimo ne mažiau kaip 2 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

42. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

43. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne, nei reikalaujama, lėšų suma.

44. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) lėšų.

45. Pagal Aprašo 11 punkte remiamas veiklas tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Tinkama finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	Tinkamomis finansuoti laikomos tik šios išlaidos: Projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio išlaidos.

		<p>Valstybės ar savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojui mokamo darbo užmokesčio dydis turi būti nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatomis. Kitų įstaigų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos neturi viršyti atitinkamos specializacijos ir kvalifikacijos darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Su darbuotojais, vykdančiais tiesiogines projekto veiklas, turi būti sudaromos darbo sutartys, kai tas darbas yra pagrindinis arba esamų darbo sutarčių papildymai, kai šalia pagrindinių pareigų sulygstama dėl papildomų funkcijų projekte (tokiu atveju sutartyje turi būti aiškiai įvardinta, kiek laiko dirbama prie projekto ir nurodomas atlygis).</p> <p>Patirtos vykdančiojo personalo darbo užmokesčio už kasmetines atostogas ir (ar) kompensacijos už nepanaudotas kasmetines atostogas išmokos bei papildomų poilsio dienų išmokos apmokamos taikant Kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotųjų normų nustatymo tyrimo ataskaitą. Projekte numatytų veiklų įgyvendinimui vykdyti ir projekto tikslui pasiekti būtinos ir pagrįstos mokymų, konsultavimo, diegimo išlaidos.</p> <p>Projekto veikloms vykdyti reikalingos renginio organizavimo išlaidos apmokamos taikant Renginio organizavimo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitą, kuri skelbiama www.esinvesticijos.lt/dokumentai/tyrimai/supaprast-into išlaidų apmokėjimo tyrimai.</p> <p>Projekto veikloms vykdyti reikalingos bendrųjų įgūdžių mokymo išlaidos apmokamos taikant Bendrųjų įgūdžių mokymo fiksuotojo įkainio nustatymo tyrimo ataskaitą, kuri skelbiama www.esinvesticijos.lt/dokumentai/tyrimai/supaprast-into išlaidų apmokėjimo tyrimai.</p> <p>Projekto veikloms vykdyti reikalingos specialiųjų įgūdžių mokymo išlaidos.</p>
--	--	---

		<p>Projekto veikloms vykdyti (vykdančiojo personalo komandiruotės, dalyvių kelionės ir komandiruotės) reikalingos transporto Lietuvoje išlaidos apmokamos taikant Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitą, kuri skelbiama www.esinvesticijos.lt/dokumentai/tyrimai/supaprast-into išlaidų apmokėjimo tyrimai.</p> <p>Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant Viešojo valdymo institucijų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitą, kuri skelbiama www.esinvesticijos.lt/dokumentai/tyrimai/supaprast-into išlaidų apmokėjimo tyrimai.</p> <p>Projekto veiklose dalyvaujančių privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio išlaidos apmokamos taikant Privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitą, kuri skelbiama www.esinvesticijos.lt/dokumentai/tyrimai/supaprast-into išlaidų apmokėjimo tyrimai.</p> <p>Projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio, apskaičiuoto ir išmokėto už darbo laiką, kurio metu darbuotojai dalyvavo projekto veiklose, ir susijusių darbdavio įsipareigojimų išlaidos, išskyrus tų projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčio išlaidas, kurie gauna darbo užmokestį ar jo dalį iš ES struktūrinės, kitos ES finansinės paramos ar tarptautinės finansinės paramos, yra tinkamos tik kaip projekto vykdytojo ir (ar) partnerio (-ių) nuosavas įnašas.</p>
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamos finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 37 skirsnio 450.1, 450.2 ir 450.6 papunkčius.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal	Tinkama finansuoti.

	fiksuojamą projekto išlaidų normą	Netiesioginėms projekto išlaidoms apmokėti taikoma fiksuotoji projekto išlaidų norma, apskaičiuojama pagal Projektų taisyklių 10 priedą.
--	-----------------------------------	--

Pastaba: Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis instrukcija Projekto biudžeto formos pildymas, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

46 Išlaidos, apmokamos taikant fiksuotuosius įkainius, fiksuotąją normą, turi atitikti šias nuostatas:

46.1. pagal fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias normas apmokamos išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių 35 skirsnį;

46.2. pareiškėjas turi teisę paraiškoje numatyti mažesnius fiksuotųjų įkainių dydžius, nei jam taikomi Apraše nustatyti dydžiai;

46.3. projektų išlaidos, kurias numatyta apmokėti taikant fiksuotuosius įkainius, apmokamos atsižvelgiant į projekto sutartyje nustatytus fiksuotuosius įkainius ir projekto vykdytojo pateiktus dokumentus, kuriais įrodomas pasiektas rezultatas. Dokumentai, kuriuos reikia pateikti, įrodant pagal fiksuotuosius įkainius apmokamų rezultatų pasiekimą, bus nurodyti projekto sutartyje;

46.4. jei supaprastintai apmokamų išlaidų dydis ar jo taikymo sąlygos buvo netinkamai nustatytos (tais atvejais, kai dydis turėjo būti mažesnis arba kitaip taikomas), patikslintas dydis ar jo taikymo sąlygos turi būti taikomos jau įgyvendinamų projektų veiksmų, vykdomų nuo dydžio ar jo taikymo sąlygų patikslinimo įsigaliojimo dienos, išlaidoms apmokėti.

47. Pagal Aprašą netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, kurios nenurodytos Aprašo 45 punkte. Taip pat netinkamos finansuoti yra paraiškos parengimo išlaidos.

48. Savanoriškas darbas laikomas nepiniginiu projekto vykdytojo ir (ar) partnerio įnašu. Šios išlaidos yra tinkamos finansuoti pagal Aprašo 11 punkte nurodytas veiklas, jeigu galima įrodyti dirbtą laiką, o įnašas apskaičiuojamas taikant Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytą minimalųjį darbo užmokestį arba nustatytą fiksuotąjį įkainį ir laikantis Projektų taisyklių 418 punkto reikalavimų.

49. Veiklos gali būti pradėtos įgyvendinti ir išlaidos gali būti patirtos ir apmokėtos iki sutarties pasirašymo, bet ne anksčiau kaip 2014 m. sausio 1 d., su sąlyga, kad visos projekto veiklos nėra baigtos pareiškėjui pateikiant paraišką.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

50. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 53 punkte nurodytais priedais iki kvietimo teikti paraiškas skelbime nustatyto termino paskutinės dienos teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS).

51. Pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistruoja tampa DMS naudotoju.

52. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba)

sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai paskelbia Projektų taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka.

53. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus lietuvių kalba:

53.1. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriu (-ais) (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

53.2. Klausimyną apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

53.3. užpildytą paraiškos atitikties prioritetiniams atrankos kriterijams lentelę (Aprašo 5 priedas);

53.4. dokumentą (pvz., išrašą iš Nacionalinio egzaminų centro ataskaitos) apie kiekvienos projekte dalyvaujančios mokyklos naujausius, bet ne senesnius kaip 3 metų atitinkamų mokinių pasiekimų išorinio vertinimo duomenis tos klasės ir tos ugdymo srities (dalyko), kurių pasiekimus planuoja gerinti projekto metu;

53.5. konsultanto, dalyvaujančio projekte su veiklą tobulinančia mokykla (-omis), gyvenimo aprašymą ir dokumentus, kuriais grindžiama jo patirtis mokyklų veiklos tobulinimo srityje (jei taikoma);

53.6. konsultuojančios organizacijos, institucijos, dalyvaujančios projekte su veiklą tobulinančia mokykla (-omis), pastarųjų 5 metų patirties mokyklų veiklos tobulinimo srityje aprašymą ir dokumentus, kuriais ši patirtis grindžiama (jei taikoma);

53.7. projekte veikas tobulinančių mokyklų sąrašas (Aprašo 6 priedas);

54. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma kvietime teikti paraiškas, kuris skelbiamas ES svetainėje.

55. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta kvietimo teikti paraiškas skelbime, paskelbtame pagal Aprašą ES svetainėje.

56. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus, taip pat projekto naudos ir kokybės vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 16 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 2 priede „Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

57. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

58. Paraiškos vertinimo metu Įgyvendinančioji institucija nustatiusi, kad finansavimas pagal Aprašą būtų *de minimis* pagalba *de minimis* pagalbos gavėjams, gali paprašyti pareiškėjo per Įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą pateikti informaciją apie *de minimis* pagalbos gavėjams planuojamas skirti lėšas ir (ar) Klausimyną dėl organizacijos atitikties ūkio subjekto sąvokai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalies kriterijus, kurio forma skelbiama ES svetainės skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Finansavimo skyrimas“, „Paraiškų priedų formos“ ir (ar) „Vienos įmonės“ deklaraciją pagal Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013, kaip nurodyta Aprašo 36.2. papunktyje. Gautą informaciją Įgyvendinančioji institucija vertina Aprašo 77 punkte nurodyta tvarka.

59. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 90 dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paskutinės paraiškų pateikimo dienos.

60. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar)

administravimo vietoje, taip pat kai buvo gauta paraiškų, kurių suma didesnė, nei kvietimui teikti paraiškas skirta lėšų suma), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS.

61. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir (arba) Projektų taisyklių 14–16 skirsniuose, juose nustatyta tvarka. Taip pat paraiška atmetama neprašius pareiškėjo pateikti papildomų duomenų ar dokumentų, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktos informacijos, jei:

61.1. paraiška neatitinka Aprašo 19.1 papunkčio, t. y. kai projektas pasirinkęs daugiau nei vieną Aprašo 11 punkte numatomų veiklų;

61.2. paraiška neatitinka Aprašo 30 punkto, t. y. projekte dalyvaujančios mokyklos nepateikė ne senesnių kaip 3 metų mokinių pasiekimo išorinio vertinimo duomenų tos klasės ir tos ugdymo srities (dalyko), kurių pasiekimus planuoja gerinti projekto metu;

61.3. pareiškėjas nepateikia Aprašo 53.4. papunktyje numatyto priedo;

61.4. jei 50 procentų ir daugiau neužpildytas paraiškos 5, 6 ir 7 punktų arba užpildyti netinkamai (informacija daugiau nei penkiuose laukuose pateikiama ne pagal paraiškos pildymo instrukcijas, pvz., neprašytas veiklos turinys, jos būtinumo pagrindimas, nenurodyti fiziniai rodikliai, veiklos trukmė, tikslinės grupės dalyvių skaičius, tikslinių grupių skaičius, neprašytas veiklai įgyvendinti reikalingų išlaidų poreikio pagrindimas, nepateikti detalūs išlaidų skaičiavimai;

61.5. paraiška neatitinka Aprašo 14 punkte numatyto reikalavimo, t. y. paraiškoje nėra numatyta privalomo partnerio – bent vienos mokyklos, vykdančios bendrojo ugdymo programas (veiklą tobulinančios mokyklos).

62. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

63. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

64. Paraiškų baigiamąjį vertinimo aptarimą organizuoja ir Paraiškų vertinimo rezultatų aptarimo grupės sudėtį tvirtina Įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 146 punkte nustatyta tvarka. Paraiškų vertinimo rezultatų aptarimo grupės veiklos principai nustatomi įsakyme, kuriuo tvirtinama grupės sudėtis, ir (arba) šios grupės darbo reglamente.

65. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

66. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS (arba raštu, jei atitinkamos DMS funkcinės galimybės nėra užtikrintos) pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

67. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų, įgyvendinančiosios institucijos.

68. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

69. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

- 69.1. pasirašytas raštu popierinėje laikmenoje arba
69.2. pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu (tik elektroninėje laikmenoje).

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

70. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

71. Jei projekto veikla nepražėta įgyvendinti per 6 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos, Įgyvendinančioji institucija, suderinusi su Ministerija, turi teisę vienašališkai nutraukti projekto sutartį.

72. Projekto sutartyje nustatomas privalomas finansinis projekto lėšų įsisavinimo spartos rodiklis, t. y. nurodoma privaloma įsisavinti procentinė lėšų dalis nuo visų projektui įgyvendinti skirtų projekto finansavimo lėšų per 12 mėnesių nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

73. Projektui gali būti leidžiama panaudoti sutaupytas lėšas Projektų taisyklių 207¹ punkte nustatyta tvarka.

74. Projekto vykdytojas turi apdrausti projekto įgyvendinimui skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirto finansavimo lėšų, maksimaliū turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas Projekto įgyvendinimo laikotarpiui nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigijamas. Draudiminio įvykio atveju Projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą, taip pat turi užtikrinti, kad tokio įsipareigojimo laikytųsi ir partneris (-iai).

75. Projekto vykdytojas projekto metu arba ne vėliau kaip per metus, po projekto pabaigos Įgyvendinančiajai institucijai turi pateikti pasirinktos ugdymo srities ir klasės, kurios mokinių pasiekimus buvo siekta pagerinti, mokinių pasiekimų išorinio vertinimo duomenis.

76. Projekto įgyvendinimo metu nustaciū, kad finansavimas pagal Aprašą būtų *de minimis* pagalba *de minimis* pagalbos gavėjams, vykdytojas per Įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą pateikia informaciją apie *de minimis* pagalbos gavėjams planuojamas skirti lėšas ir (ar) Klausimyną dėl organizacijos atitikties ūkio subjekto sąvokai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalies kriterijus, kurio forma skelbiama ES svetainės skiltyje „Dokumentai“, ieškant „Finansavimo skyrimas“, „Paraiškų priedų formos“ ir (ar) „Vienos įmonės“ deklaraciją pagal Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013, kaip nurodyta Aprašo 36.2. papunktyje.

77. Įgyvendinančioji institucija, iš projekto vykdytojo gavusi informaciją, nurodytą Aprašo 58 punkte, įvertina:

77.1. kiekvieno *de minimis* pagalbos gavėjo atitiktį Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 nustatytiems reikalavimams, užpildydama Aprašo 3 priedą;

77.2. *de minimis* pagalbos gavėjo sąsajas pagal Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 „Vienos įmonės“ sąvoką;

77.3. ar nebus viršyta *de minimis* pagalbos suteikimo riba, nustatyta Aprašo 36.1. papunktyje.

78. Įgyvendinančioji institucija, atlikusi Aprašo 77 punkte nurodytą įvertinimą, priima sprendimą dėl *de minimis* pagalbos priskyrimo konkreitiems *de minimis* pagalbos gavėjams ir vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“ ir projekto sutartyje nustatyta tvarka, registruoja duomenis apie suteiktą nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą.

79. Įgyvendinančioji institucija raštu arba el. paštu informuoja projekto vykdytoją apie priimtą sprendimą dėl *de minimis* pagalbos priskyrimo konkrečioms *de minimis* pagalbos gavėjams, nurodydama *de minimis* pagalbos dydį bei pobūdį konkrečioms *de minimis* pagalbos gavėjams, pateikdama aiškią nuorodą į Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 (nurodydama reglamento pavadinimą bei skelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje numerį), išskyrus tuos atvejus, kai priskaičiuotos *de minimis* pagalbos dydis lygus 0.

80. Projekto vykdytojas, gavęs informaciją iš Įgyvendinančiosios institucijos, raštu arba elektroniniu paštu informuoja *de minimis* pagalbos gavėjus apie priimtą sprendimą, nuroydamas *de minimis* pagalbos dydį bei pobūdį, pateikdamas aiškią nuorodą į Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 (nuroydamas reglamento pavadinimą bei skelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje numerį), išskyrus tuos atvejus, kai priskaičiuotos *de minimis* pagalbos dydis lygus 0.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

81. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

82. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.